USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj), soudce JUDr. Petra Průchy a soudkyně Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobce: **I. B.**, zastoupený Mgr. Gabrielou Kopuletou, advokátkou, se sídlem Havlíčkova 1043/11, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, týkající se řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. září 2017, č. j. OAM-457/ZA-ZA11-ZA10-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. prosince 2017, č. j. 61 Az 18/2017 – 36,

takto:

I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Gabriele Kopuleté, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **6 800 Kč**, která je splatná do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

[1] Žalobce podal dne 6. června 2017 žádost o mezinárodní ochranu. Během pohovoru uvedl, že na Ukrajině žil ve městě D. v Zakarpatské oblasti. Vlast opustil proto, že tam neměl co dělat, předtím stavěl dřevěné domy, ale práce byla nestabilní. Do České republiky přijel proto, že zde žije jeho matka. Obává se, že bude odveden do války, z vesnice, z níž pochází, už odvedli tři muže, kteří mají po návratu psychické problémy. Žalobce se stejně jako další muži musel před odvody schovávat, protože nechce do armády, nechce střílet do lidí a sám být zastřelen. I přes aktuální výnos prezidenta Ukrajiny stále odvádějí do armády všechny, protože profesionálů je málo. Kvůli neoprávněnému pobytu dostal žalobce výjezdní vízum a asi mu bylo uloženo správním vyhoštění, proti němuž se nestihl včas odvolat.

[2] Rozhodnutím označeným v záhlaví žalovaný žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 – 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, neudělil, neboť obavy žalobce z odvodu do ukrajinské armády, tamní špatná ekonomická situace ani skutečnost, že matka žalobce žije v České republice, nejsou důvodem pro udělení azylu ani doplňkové ochrany.

[3] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) v záhlaví označeným rozsudkem. Konstatoval, že vyhýbání se vojenské službě nemůže být samo o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany a v kontextu situace na Ukrajině nelze brance považovat za sociální skupinu, jíž může hrozit pronásledování. Krajský soud rovněž uznal, že na východě Ukrajiny sice dosud probíhá konflikt mezi vládními silami a povstaleckými skupinami, nicméně žalobce pochází ze západní oblasti, která není konfliktem přímo zasažena.

[4] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu včas kasační stížnost spojenou s návrhem na přiznání odkladného účinku. Stěžovatel namítal, že krajský soud se pouze stručně ztotožnil se závěry žalovaného, odkázal na ně a nereagoval na žalobní námitky uspokojivým způsobem. Stěžovatel trvá na tom, že krajský soud ani žalovaný nevzal dostatečně v úvahu jeho obavy z nástupu do armády, a z judikatury Nejvyššího správního soudu dovozuje, že v určitých případech může být samotné vyhýbání se vojenské službě azylově relevantní. Za pronásledování může být považován i trest za odepření vojenské služby v konfliktu zahrnujícím válečné zločiny či zločiny proti lidskosti. Žalovaný ani krajský soud se vůbec nezabývaly tím, zda se v případě stěžovatele nemůže o takovou situaci jednat. Nenastoupení k vojenské službě je na Ukrajině trestným činem, alternativní služba neexistuje, a stěžovateli tak hrozí trest odnětí svobody ve zcela neuspokojivých podmínkách. Krajský soud dle názoru stěžovatele navíc vůbec nezohlednil skutečnost, že matka stěžovatele má na území České republiky povolen trvalý pobyt.

[5] Žalovaný považuje napadený rozsudek krajského soudu za řádně odůvodněný, srozumitelný a opřený o dostatek relevantních informací. Kasační stížnost je dle názoru žalovaného nepřijatelná, a proto ji navrhuje odmítnout, eventuálně zamítnout.

[6] Nejvyšší správní soud na úvod konstatuje, že, jak správně poukázal žalovaný, kasační stížnost ve věci neudělení mezinárodní ochrany má odkladný účinek ze zákona (§ 32 odst. 2 a 5 zákona o azylu), a proto je stěžovatelův návrh na jeho přiznání bezpředmětný.

[7] Samotnou kasační stížnost vyhodnotil Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (k výkladu tohoto pojmu viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. dubna 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS). Jelikož usnesení, jímž se kasační stížnost odmítá pro nepřijatelnost, nemusí být odůvodněno (§ 104a odst. 3 s. ř. s.), uvádí Nejvyšší správní soud pouze stručně, že rozhodnutí žalovaného je zcela přezkoumatelné, krajský soud všechny žalobní námitky vypořádal správně a obě rozhodnutí jsou opřena o dostatečně zjištěný skutkový stav. V tomto směru je třeba poznamenat, že stěžovatel v žalobě okolnost, že jeho matka pobývá v České republice, zmínil pouze okrajově, nic

z ní nedovozoval a § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu se dovolával pouze ve spojení s článkem 3, nikoli článkem 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Krajský soud proto nepochybil, když k rodinné situaci stěžovatele zvlášť nevyjadřoval. Navíc mohou rodinné poměry odůvodnit udělení mezinárodní ochrany pouze zcela výjimečně (jako tomu bylo ve věci posuzované Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 11. března 2015, č. j. 3 Azs 256/2014 - 27), pokud by v rozporu s mezinárodními závazky České republiky bylo samotné vycestování cizince (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. listopadu 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71 či ze dne 21. března 2018, č. j. 6 Azs 6/2018 - 33). Krajský soud neměl důvod vyjadřovat se ani k tvrzeným obavám stěžovatele z podmínek výkonu trestu odnětí svobody za odepření vojenské služby, neboť tuto námitku stěžovatel rovněž uplatnil až v kasační stížnosti (přičemž by nebyla důvodná, jak vyplývá z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. července 2017, č. j. 6 Azs 118/2017 - 38).

[8] Nejvyšší správní soud setrvale judikuje, že ozbrojený konflikt na Ukrajině není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. ledna 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, ze dne 9. prosince 2015, č. j. 6 Azs 232/2015 - 32, ze dne 13. prosince 2016, č. j. 6 Azs 291/2016 - 33 či ze dne 22. února 2018, č. j. 8 Azs 123/2017 - 40). Stěžovatel pochází ze Zakarpatské oblasti, tedy ze západní části země, jíž se bojové operace přímo nedotýkají (například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. prosince 2015, č. j. 5 Azs 158/2015 - 24).

[9] Co se tvrzených obav stěžovatele z výkonu vojenské služby týče, Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 29. března 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49 dospěl k závěru, že „*nelze za důvod přiznání azylu považovat skutečnost, že se stěžovatel odmítal prezentovat k výkonu základní vojenské služby, neboť tato skutečnost bez přistoupení jiných okolností není důvodem pro udělení azylu a nelze ji ani vnímat jako případ zvláštního zřetele hodný pro udělení humanitárního azylu*“. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. srpna 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44 potom vyplývá, že „*samotné odmítání tedy odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. Může je zakládat, pokud je odůvodněno reálně projeveným politickým nebo náboženským předsvědčením*“. Stěžovatel pouze opakoval, že nechce nastoupit do armády a střílet na lidi, což však nelze považovat za přesvědčení ve smyslu citovaného rozsudku (srov. obdobně usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. ledna 2017, č. j. 10 Azs 235/2016 - 36). Nediskriminačně vymezená branná povinnost není relevantní ani pro udělení doplňkové ochrany (například usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. října 2017, č. j. 6 Azs 290/2017 - 23).

[10] Jak upozornil již krajský soud, odkaz stěžovatele na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. června 2008, č. j. 5 Azs 18/2008 - 83, č. 2406/2011 Sb. NSS, je zcela nepřípadný, neboť stěžovatel není vystaven dvojí hrozbě ze strany vládních i povstaleckých jednotek, jako tomu bylo v citované věci (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. září 2016, č. j. 6 Azs 155/2016 - 33, obdobně též již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 17/2012 - 44).

[11] Stěžovatel se odvolával rovněž na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 26. února 2015, ve věci C-472/13 *Shepherd*. Z tohoto rozhodnutí, jakož i z na něj navazujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. prosince 2015, č. j. 5 Azs 158/2015 - 24 však vyplývá, že uvažovat o udělení mezinárodní ochrany z důvodu obav žadatele z pronásledování v podobě trestního stíhání nebo trestu za odepření výkonu vojenské služby za konfliktu, jestliže by výkon vojenské služby zahrnoval zločiny proti míru, válečné zločiny či zločiny proti lidskosti, popřípadě by byl v rozporu se zásadami a cíli Organizace spojených národů [čl. 9 odst. 2 písm. e) ve spojení s čl. 12 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohly požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany], lze jen tehdy, pokud je žadatel příslušníkem ozbrojených sil či je jeho účast v bojích pravděpodobná a zároveň je vysoce pravděpodobné spáchání takových činů (s alespoň nepřímou účastí žadatele). Dále je třeba zvážit, zda následky odepření vojenské služby představují opatření nepřiměřená v kontextu práva státu udržovat ozbrojené síly. Jak přitom vyplývá i z výše citovaného usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 118/2017 - 38, obavy stěžovatele z postihu za odepření výkonu vojenské služby jsou spíše hypotetického rázu, neboť mu dosud nebyl doručen povolávací rozkaz. Z informací o zemi původu shromážděných žalovaným dále vyplývá, že na Ukrajině v současné době neprobíhá a není plánována mobilizace a bojů na východě země se účastní pouze profesionálové a dobrovolníci – odvedení stěžovatele do armády je proto nepravděpodobné. Ve shodě s již citovaným usnesením Nejvyššího správního soudu č. j. 10 Azs 235/2016 - 36 lze potom konstatovat, že stěžovatel rozsudek *Shepherd* účelově dezinterpretuje a to, že se krajský soud žalobní argumentaci založené na tomto rozsudku výslovně nevěnoval, nepředstavuje pochybení způsobilé ovlivnit hmotněprávní postavení stěžovatele, které by založilo přijatelnost kasační stížnosti.

[12] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v žalobě i v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud rovněž nedospěl k závěru, že by se krajský soud dopustil hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva.

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[14] Stěžovateli byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 7. února 2018, č. j. 6 Azs 12/2018 - 21 ustanovena zástupkyní advokátka. Odměnu za zastupování v tomto případě hradí stát (§ 35 odst. 9 s. ř. s., věta první za středníkem). Ustanovené zástupkyni byla přiznána odměna za dva úkony právní služby spočívající v převzetí a přípravě právního zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „advokátní tarif“)] a v sepisu a podání doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], za nějž jí za každý náleží odměna ve výši 3 100 Kč [§ 7 bod 5 aplikovaný na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a 300 Kč jako paušální náhrada hotových výdajů (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), celkem tedy 6 800 Kč. Vzhledem k tomu, že ustanovená zástupkyně stěžovatele není plátkyní daně

z přidané hodnoty, jedná se o konečnou výši její odměny. K jejímu uhrazení byla stanovena přiměřená lhůta jednoho měsíce.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. dubna 2018

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu